

10. Równania liniowe drugiego rzędu o stałych współczynnikach

Definicja 1 Jeżeli współczynniki równania różniczkowego liniowego jednorodnego

$$y'' + py' + qy = 0 \quad (1)$$

są liczbami, to równanie takie nazywamy równaniem liniowym jednorodnym o stałych współczynnikach.

Uwaga 1 Każde rozwiązanie równania różniczkowego liniowego o stałych współczynnikach jest określone na \mathbb{R} .

Definicja 2 Równanie postaci

$$\lambda^2 + p\lambda + q = 0$$

nazywamy równaniem charakterystycznym równania różniczkowego (1). Natomiast wielomian

$$w(\lambda) \stackrel{\text{df}}{=} \lambda^2 + p\lambda + q \quad (2)$$

nazywamy wielomianem charakterystycznym tego równania.

Uwaga 2 Wielomian charakterystyczny definiujemy tylko dla równań różniczkowych liniowych o stałych współczynnikach.

Twierdzenie 1 Niech λ_1 i λ_2 będą pierwiastkami wielomianu charakterystycznego (2) równania (1). Wówczas

- jeśli $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{R}$ i $\lambda_1 \neq \lambda_2$, to układ fundamentalny tego równania tworzą funkcje

$$y_1(t) = e^{\lambda_1 t}, \quad y_2(t) = e^{\lambda_2 t};$$

- jeśli $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda \in \mathbb{R}$, to układ fundamentalny tego równania tworzą funkcje

$$y_1(t) = e^{\lambda t}, \quad y_2(t) = te^{\lambda t};$$

- jeśli $\lambda_1, \lambda_2 \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{R}$, to przyjmując $\lambda_{1,2} = \alpha \pm \beta i$, układ fundamentalny tego równania tworzą funkcje

$$y_1(t) = e^{\alpha t} \cos(\beta t), \quad y_2(t) = e^{\alpha t} \sin(\beta t).$$

Uwaga 3 Jeśli $y_1(t)$ i $y_2(t)$ tworzą fundamentalny układ równania (1), to rozwiązanie ogólne tego równania ma postać

$$y(t) = c_1 y_1(t) + c_2 y_2(t),$$

gdzie $c_1, c_2 \in \mathbb{R}$.

Zad. 1. Znaleźć układy fundamentalne i podać rozwiązania ogólne równań

a) $6y'' - y' - y = 0$;	b) $2y'' + 3y' - 2y = 0$;
c) $y'' + 6y' + 9y = 0$;	d) $4y'' - 4y' + y = 0$;
e) $y'' + y = 0$;	f) $y'' - 4y' + 5y = 0$.

Zad. 2. Znaleźć rozwiązania podanych zagadnień początkowych

- $y'' - 4y' + 3y = 0, y(0) = 7, y'(0) = 16$;
- $4y'' + 4y' + y = 0, y(0) = y_0, y'(0) = 0$;
- $y'' + 2y' + 5y = 0, y(0) = -5, y'(0) = 3$.